

A propòsit de la Llei de Biodiversitat (i 2)

Cèsar Blanché

En aquesta segona part analitzem el contingut de la [Llei espanyola de Biodiversitat](#) i els organismes que es creen, els instruments financers i operatius previstos i les conseqüències pràctiques que se'n derivaran per a les futures polítiques de conservació de les plantes al nostre país.

21490 LEY 42/2007, de 13 de diciembre, del Patrimonio Natural y de la Biodiversidad.

JUAN CARLOS I

REY DE ESPAÑA

A todos los que la presente vieren y entendieren.
Saber: Que las Cortes Generales han aprobado y Yo vengo en sancionar la siguiente ley.

PREÁMBULO

En la sociedad actual se ha incrementado sensiblemente la preocupación por los problemas relativos a la conservación de nuestro patrimonio natural y de nuestra biodiversidad. La globalización de los problemas ambientales y la creciente percepción de los efectos del cambio climático; el progresivo agotamiento de algunos recursos naturales; la desaparición, en ocasiones irreversible, de gran cantidad de especies de la flora y la fauna silvestres,

La primera part de l'article es pot consultar [aquí](#).

Com ja havíem indicat al primer article, la Llei (oficialment anomenada *de Patrimonio Natural y Biodiversidad*, **LPNyBD**) és llarga i complexa. A continuació en destaquem els aspectes essencials en relació a la conservació de les plantes.

1. DEFINICIONS I ORIENTACIÓ GENERAL

El text s'inicia amb un llistat de definicions, que podran ser determinants a efectes legals en el moment en què calgui interpretar fets, delictes, iniciatives, etc. Per exemple, vegeu les definicions de termes com àrees de muntanya, àrea crítica, biodiversitat, coneixement tradicional, corredor ecològic, etc. A l'art. 3.13 es precisa l'abast de la cobertura de les espècies invasores, on s'especifica que no només cal que siguin exòtiques, sinó també que representin una amenaça per a la flora silvestre, inclòs el risc de contaminació genètica. L'orientació general de l'articulat és cap a una concepció relativament moderna de la legislació, on els fets s'han de demostrar objectivament (caldrà establir diversos indicadors numèrics sobre amenaces, estat de conservació, etc.) i les principals accions tenen una indicació de terminis d'execució i

han d'anar sempre acompanyades del pressupost corresponent.

2. ELS ORGANISMES

La **LPNyBD** (Llei 42/2007, de 13 de desembre), estableix una sèrie d'organismes i d'instruments que configuren l'edifici normatiu on es desenvoluparan les polítiques de conservació. Com ja havíem indicat, es tracta d'un entramat molt centralitzador, presidit pel Ministeri de Medi Ambient en tots els àmbits. La recent polèmica sobre el transvassament del Segre ens recorda quin tipus de conseqüències té aquest tipus de legislació sobre les comunitats nacionals de l'estat espanyol. Els principals òrgans que s'hi estableixen són:

- Comisión Estatal para el Patrimonio Natural y la Biodiversidad

Es l'organisme bàsic de treball i de decisió de la Llei, depenent del MIMAM, i és definit com a organisme de cooperació entre l'estat i les CCAA. La composició no és fixada per la **LPNyBD**, de manera que se suposa encara un marge de negociació. Té caràcter executiu en part (en certes funcions només proposa i eleva al MIMAM, que és qui decideix) i no queda clara la seva distinció de la Comissió Sectorial de Medi Ambient (que agrupa els consellers de les CCAA), que segueix existint. Qui seran els representants de les nostres CCAA?

- Consejo Estatal para el Patrimonio Natural y la Biodiversidad

El "*Consejo*" es diferencia de la "*Comisión*" pel seu caràcter més obert i és definit com un òrgan de participació i d'informació, no executiu, sinó que proposa i informa les decisions de la *Comisión*

. Tot i la funció assessora, la majoria de qüestions importants passen per aquest *Consejo*,

del qual tampoc es precisa la composició, però s'indica que hi haurà la presència de "*organizaciones profesionales, científicas, empresariales, sindicales y ecologistas más significativas*

". Queda, doncs, oberta la cursa dels grups de pressió per ser-hi presents!

3. ELS INSTRUMENTS Són bàsicament els inventaris (llistats, catàlegs) i les estratègies, que defineixen els organismes i els espais afectats, així com els programes d'actuació, que constitueixen el Títol I de la Llei.

Els diversos catàlegs (Arts. 9-11) s'integren en un Inventari principal que allotja d'altres inventaris temàtics (l'experiència ens demostra la transcendència, en tots els sentits, que certa espècie o espai es trobin inclosos al catàleg adequat), segons l'esquema següent:

-Inventario Español del Patrimonio Natural y de la Biodiversitat .- És elaborat i mantingut pel MIMAM (*con la colaboración de las CCAA*) y de las instituciones y organizaciones de carácter científico

. No és pas una qüestió menor com serà aquesta *colaboración*

ni quines seran les institucions científiques amb participació (i finançament) per a realitzar

aquest inventari. No es fixa el contingut precís del

Inventario

(que també haurà de ser consultat amb les CCAA), però, ves per on, sí que se n'estableix el contingut mínim dels catàlegs que l'hauran d'integrar i que són:

- Catálogo Español de Hábitats en Peligro de Desaparición
- Listado de Especies Silvestres en Régimen de Protección Especial (que inclourà un sub-llistat, constituït pel Catálogo Español de Especies Silvestres Amenazadas, CEEA equivalent a l'actual CNEA)
- Catálogo Español de Especies Exóticas Invasoras
- Inventario Español de Espacios Naturales Protegidos, Red Natura 2000 y Áreas Protegidas por Instrumentos Internacionales
- Inventario y Estadística Forestal Española
- Inventario Español de Bancos de Material Genético de Especies Silvestres
- Inventario Español de Conocimientos Tradicionales del PNYBD
- Inventario Español de Hábitats i Especies Marinos

Són novetats significatives la llista d'Hàbitats en perill (que s'equiparen així a les espècies), la llista d'espècies exòtiques invasores, els inventaris de bancs de germoplasma i els llistats de coneixements etnobotànics.

Cadascuna d'aquestes llistes comporta una sèrie de conseqüències pel fet que un organisme o espai hi siguin inclosos. Així, un hàbitat catalogat en perill haurà de tenir definida una superfície a conservar que serà inclosa en una figura de protecció (Parc, Reserva, etc.), una espècie del CEEA requerirà un pla de recuperació (si és *en perill d'extinció* o un pla de conservació, si és *vulnerable*

, les dues úniques categories admeses) i té severes limitacions (més que ara) a la seva alteració; una espècie invasora catalogada té prohibicions de possessió, comerç, tràfic, transport, etc (de gran importància en el cas d'espècies emprades en jardineria que poden esdevenir fàcilment invasives).

Objetivos e Catalisadores da Conservação em Portugal